

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα : **Σημείωμα σχετικά με τη σύνοδο ολομέλειας¹**
 - 4 Ιουλίου 2003

1. Έκθεση του Προέδρου της Συνέλευσης, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης

Ο Πρόεδρος έδωσε στοιχεία σχετικά με την παρουσίαση του σχεδίου Συντάγματος, την οποία έκανε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στη Θεσσαλονίκη, στις 20 Ιουνίου 2003. Ο Πρόεδρος τόνισε ότι οι αντιδράσεις των αρχηγών κράτους και κυβέρνησης ήταν ιδιαίτερα θερμές και θετικές, τις θεώρησε ενθαρρυντικές και έκρινε ότι υποστηρίζεται ευρέως το κείμενο για το οποίο η Συνέλευση κατέληξε σε συναίνεση, στις 13 Ιουνίου. Ο Πρόεδρος ανέφερε ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκτιμά την απουσία εναλλακτικών προτάσεων στο τελικό κείμενο, αρκετά δε μέλη του δήλωσαν ότι είναι σε θέση να το αποδεχθούν ως έχει· άλλα μέλη επεσήμαναν ορισμένα σημεία που επιθυμούν να εξετασθούν στα πλαίσια της Διακυβερνητικής Διάσκεψης (ΔΚΔ), η οποία θα αρχίσει το φθινόπωρο, ενώ όλοι εκτιμούν ότι το κείμενο της Συνέλευσης συνιστά τη βάση για τη ΔΚΔ.

Τέλος, ο Πρόεδρος ανέφερε ότι επέστησε την προσοχή των αρχηγών κράτους και κυβέρνησης στον κίνδυνο «αποσυναρμολόγησης» του σχεδίου που ενέκρινε η Συνέλευση. Όντως, η Συνέλευση κατόρθωσε να επιτύχει μια ευαίσθητη συνολική ισορροπία και η οποιαδήποτε απόπειρα τροποποίησης ενδέχεται να τη θέσει σε κίνδυνο ή να την απειλήσει.

¹ Τα πλήρη πρακτικά της συνόδου ολομέλειας διατίθενται στην ιστοσελίδα : <http://european-convention.eu.int/>.

2. Συζήτηση για τις αντιδράσεις ως προς το έγγραφο CONV 802/03 και το αναθεωρημένο κείμενο CONV 836/03.

Ο Πρόεδρος άνοιξε τη συζήτηση, διευκρινίζοντας ότι τα μέλη της Συνέλευσης υπέβαλαν περισσότερες από 1.600 τροπολογίες, οι οποίες, ως είθισται, συγκεντρώθηκαν σε ένα συγκεφαλαιωτικό σημείωμα (CONV 821/03), με συνημμένη προσθήκη, ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη ορισμένες τροπολογίες που δεν συμπεριλαμβάνονταν στο αρχικό κείμενο.

Ο Πρόεδρος ανέφερε ότι το Προεδρείο εξέτασε το κείμενο με βάση τις υποβληθείσες τροπολογίες και στη συνέχεια διατύπωσε ορισμένες προτάσεις τροποποίησης του Μέρους III, οι οποίες περιέχονται στο έγγραφο CONV 836/03. Το Προεδρείο θα συνεχίσει τις εργασίες με βάση τις παρατηρήσεις και τα σχόλια των μελών της Συνέλευσης κατά τη διάρκεια αυτής της συνόδου και ενόψει της τελευταίας συνόδου στις 9 και 10 Ιουλίου.

Περίπου 60 μέλη της Συνέλευσης συμμετείχαν στη συζήτηση (βλ. συνημμένο κατάλογο). Οι διάφορες παρεμβάσεις μπορούν να ομαδοποιηθούν με βάση τα ακόλουθα εγκάρσια ή συγκεκριμένα θέματα :

- **σύμβολα της Ένωσης :** αρκετά μέλη ζήτησαν να προστεθεί ένα άρθρο, το οποίο θα περιλαμβάνει τα σύμβολα της Ένωσης (ύμνο, ημέρα εορτασμού, νόμισμα, σημαία κλπ). Θεώρησαν ότι υπάρχει συναίνεση όσον αφορά την πρότασή τους, διότι ποτέ (ούτε στη συγκεκριμένη σύνοδο) δεν καταγράφηκε αντίθετη παρέμβαση και κάλεσαν το Προεδρείο να λάβει υπόψη το αίτημά τους και την επιμονή με την οποία το διατυπώνουν εκ νέου,
- **ειδική πλειοψηφία :** αρκετά μέλη ζήτησαν να διευρυνθεί το πεδίο των αποφάσεων που λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία. Επεσήμαναν ότι μόνο με την ειδική πλειοψηφία τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συμμετέχουν σε πραγματικές διαπραγματεύσεις, ενώ η διατήρηση του κανόνα της ομοφωνίας συνεπάγεται τον κίνδυνο φραγμού της διαδικασίας λήψης αποφάσεων στην Ευρώπη των 25. Ωστόσο μια ομιλήτρια ζήτησε «αντίσταση στο πειρασμό διεύρυνσης του καταλόγου των αποφάσεων με ειδική πλειοψηφία, προκειμένου να διατηρηθεί η αρμονία στα πλαίσια της Συνέλευσης»,

- **φορολογία** : πρόκειται για έναν από τους τομείς που προτάθηκαν περισσότερο για την επέκταση της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία. Πολλά μέλη δήλωσαν ότι τα σημερινά κείμενα δεν τους ικανοποιούν, διότι έχουν ως συνέπεια τη διατήρηση της τελμάτωσης στο συγκεκριμένο τομέα. Υπενθύμισαν την περιορισμένη φιλοδοξία των κειμένων που εξέδωσε η Ένωση στο παρελθόν όσον αφορά τη φορολογία και χρησιμοποίησαν αυτό το επιχείρημα για την υποβολή πιο φιλόδοξων προτάσεων της Συνέλευσης υπέρ της επέκτασης της ειδικής πλειοψηφίας, τουλάχιστον όταν υπάρχει στενή συνάφεια με την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς (έμμεση φορολογία, ...),
- **κοινωνική πολιτική** : αρκετά μέλη ενέμειναν στην επέκταση της λήψης αποφάσεων κατά πλειοψηφία σε όλο το φάσμα της κοινωνικής πολιτικής (άρθρο III-99),
- **αποφυγή διακρίσεων** : η μετάβαση στην ειδική πλειοψηφία προτάθηκε συχνά και για το θέμα αυτό, ενώ αρκετά μέλη ζήτησαν επανειλημμένα να εγκαταλειφθεί η ομοφωνία στο συγκεκριμένο τομέα (άρθρο III-5),
- **μεταναστευτική πολιτική** : ορισμένα μέλη ανέφεραν τις διατάξεις του άρθρου III-163 και ζήτησαν επαναφορά της ομοφωνίας για τα εν λόγω θέματα ή περιορισμό του πεδίου εφαρμογής. Οι ομιλητές αυτοί ενέμειναν στη διατήρηση της αρμοδιότητας των κρατών μελών όσον αφορά τον καθορισμό των ποσοστώσεων μετανάστευσης ή των όρων πρόσβασης των αλλοδαπών στην αγορά εργασίας,
- **Ευρωπαϊκή Εισαγγελία** : ποικίλες ήταν οι αντιδράσεις των μελών όσον αφορά τις διατάξεις σχετικά με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία (άρθρο III-170) : ορισμένοι ζήτησαν ενισχυμένη συνεργασία, η οποία θα αναφέρεται στο Σύνταγμα, ενώ άλλοι ζήτησαν τη διαγραφή του άρθρου,
- **ανοικτή μέθοδος συντονισμού** : αρκετά μέλη ζήτησαν εκ νέου να αναγνωρίζεται η ανοικτή μέθοδος συντονισμού σε μια διάταξη του Συντάγματος. Ο Πρόεδρος απάντησε ότι το Προεδρείο θα καταβάλει προσπάθειες για να ικανοποιήσει το αίτημά τους, συμπεριλαμβάνοντας την εν λόγω μέθοδο στα συγκεκριμένα άρθρα που την αφορούν,

- **κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας :** αρκετές παρεμβάσεις είχαν ως θέμα την ΚΕΠΠΑ, οι περισσότερες εκ των οποίων ζητούσαν την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας. Αρκετά μέλη πρότειναν μια κοινή πρόταση του Υπουργού Εξωτερικών της Ένωσης και της Επιτροπής να συνεπάγεται απόφαση με ειδική πλειοψηφία. Άλλοι, ζήτησαν τουλάχιστον να μην μπορεί ένα κράτος μέλος να εμποδίζει μια απόφαση, για την οποία συμφωνούν όλοι οι άλλοι,
- **ευρωπαϊκή διπλωματική υπηρεσία :** αρκετά μέλη ανέφεραν τη σύσταση ευρωπαϊκής διπλωματικής υπηρεσίας. Όλοι επιθυμούν τη δημιουργία της, αλλά ορισμένοι εξέφρασαν την ανησυχία ότι θα οδηγήσει σε μία νέα διοικητική δομή πέραν της Επιτροπής και της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου και ζήτησαν να παρασχεθούν οι σχετικές εγγυήσεις,
- **άμυνα :** αρκετά μέλη υπενθύμισαν ότι ορισμένα κείμενα εξακολουθούν να προβληματίζουν, ιδίως τα άρθρα III-208 και III-209. Ορισμένοι τάχθηκαν υπέρ των εγγυήσεων και της αρχής του ανοίγματος που προβλέπονται στις διατάξεις για τις ενισχυμένες συνεργασίες,
- **Ευρατόμ :** ορισμένοι ανέφεραν τις διατάξεις που αφορούν τη Συνθήκη Ευρατόμ και οι περισσότεροι εξ αυτών ζήτησε να αναδιατυπωθούν ουσιαστικά και, προς τούτο, να προβλεφθεί, τουλάχιστον, μια ρήτρα «ραντεβού». Ένα μέλος ζήτησε να μην προβλεφθεί συγχώνευση της νομικής προσωπικότητάς της με εκείνη της Ένωσης,
- **γεωργία :** ορισμένα μέλη εξέφρασαν τη λύπη τους επειδή οι διατάξεις σχετικά με τη γεωργική πολιτική δεν «εκσυγχρονίσθηκαν» ώστε να λάβουν υπόψη τις πρόσφατες εξελίξεις. Ένα μέλος ζήτησε να επανεξετασθεί η διάκριση μεταξύ των όσων εμπίπτουν στη συνήθη νομοθετική διαδικασία και των ρυθμίσεων που θεσπίζει το Συμβούλιο ώστε να διευρυνθεί το πεδίο των εν λόγω ρυθμίσεων, όσον αφορά, ιδίως, τη θέσπιση κανόνων για τα καθεστάτα ενισχύσεων,

- **δάση** : ορισμένα μέλη ζήτησαν να περιληφθεί μνεία των δασών στις διατάξεις για την κοινή γεωργική πολιτική,
- **Δικαστήριο** : ορισμένα μέλη ζήτησαν το Δικαστήριο να είναι αρμόδιο να αποφαινεται για θέματα ΚΕΠΠΑ, όσον αφορά, ιδίως, τα μέτρα κατά προσώπων ή τη σύναψη συμβάσεων στον τομέα της ΚΕΠΠΑ ή της άμυνας, όσον αφορά, ιδίως, τον Οργανισμό Οπλισμού,
- **εμπορικές διαπραγματεύσεις και πολιτιστική εξαίρεση**: ορισμένα μέλη επανέλαβαν επιμόνως το αίτημά τους οι διατάξεις του άρθρου III-212 σχετικά με τις εμπορικές διαπραγματεύσεις να επαναλαμβάνουν το περιεχόμενο των σημερινών διατάξεων της Συνθήκης (οι οποίες προβλέπουν ότι η Ένωση και τα κράτη μέλη είναι από κοινού αρμόδια για εμπορικές συμφωνίες που αφορούν τον οπτικοακουστικό τομέα, τον πολιτισμό, την παιδεία ή τις υγειονομικές υπηρεσίες). Ορισμένοι επιφύλαξαν στο συγκεκριμένο σημείο κεντρική θέση στην παρέμβασή τους,
- **υγεία** : αρκετοί ομιλητές, αναφερόμενοι στο άρθρο σχετικά με την υγεία (III-174), ζήτησαν η καταπολέμηση των σοβαρών διασυνοριακών επιδημιών, η οποία περιλαμβάνεται επί του παρόντος στην παράγραφο 5 σχετικά με τα μέτρα ενθάρρυνσης, να μεταφερθεί στην παράγραφο 4, η οποία αφορά τις κοινές αρμοδιότητες στον τομέα της υγείας,
- **οικονομικές και δημοσιονομικές διατάξεις** : ορισμένα μέλη ζήτησαν να εφαρμόζεται η ειδική πλειοψηφία για τη δημιουργία νέων ιδίων πόρων, ενώ άλλα μέλη τάχθηκαν υπέρ της ομοφωνίας όσον αφορά την έγκριση των δημοσιονομικών προοπτικών. Όσον αφορά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού, ορισμένοι ζήτησαν να αποκατασταθεί η ισορροπία μεταξύ των δύο σκελών της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής (Συμβουλίου των Υπουργών και Κοινοβουλίου), μέσω της ενίσχυσης των προνομίων του Συμβουλίου των Υπουργών,

- **υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος:** αρκετά μέλη ανέφεραν τη νέα διατύπωση του Προεδρείου η οποία προτείνει το εν λόγω άρθρο (III-3, πρώην άρθρο 16 ΣΕΚ) να καταστεί νομική βάση. Οι περισσότεροι ομιλητές συμφώνησαν με την πρόταση του Προεδρείου, θεωρώντας ότι κινείται προς την κατεύθυνση την οποία ζητούσαν επί μακρόν. Ορισμένοι δεν την θεωρούν αρκετά φιλόδοξη, διότι το πεδίο της διάταξης αυτής περιορίζεται στις "οικονομικές" υπηρεσίες ή διότι οι εν λόγω υπηρεσίες εξακολουθούν να υπόκεινται στους κανόνες του ανταγωνισμού. Αντίθετα, άλλα μέλη άσκησαν κριτική στην πρόταση, φρονώντας ότι θέτει σε κίνδυνο την υπάρχουσα ισορροπία και μπορεί να τροποποιήσει τον καταμερισμό των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών,
- **ενισχυμένη συνεργασία:** όσον αφορά τους μηχανισμούς ενισχυμένης συνεργασίας, ορισμένα μέλη ζήτησαν οι χώρες που συμμετέχουν σε μια ενισχυμένη συνεργασία να μπορούν να αποφασίζουν να ψηφίζουν με ειδική πλειοψηφία στις περιπτώσεις όπου η ισχύουσα νομική βάση προβλέπει ομοφωνία,
- **ONE και οικονομική διακυβέρνηση:** αρκετά μέλη ανέφεραν το σημείο αυτό και θεώρησαν τις διατάξεις που πρότεινε το Προεδρείο ασαφείς και ανεπαρκείς, λαμβάνοντας υπόψη την υποστήριξη που εκφράστηκε στα πλαίσια της Συνέλευσης για την ενίσχυση της οικονομικής διακυβέρνησης στην ευρωζώνη. Τα εν λόγω μέλη πρότειναν να μπορούν οι χώρες της ευρωζώνης, οι οποίες από το 2004 θα αποτελούν μειοψηφία στα πλαίσια της Ένωσης, να ψηφίζουν μεταξύ τους, αλλά παρουσία όλων, όσον αφορά τα θέματα που τις αφορούν,
- **καλή διαβίωση των ζώων:** ορισμένα μέλη ζήτησαν να ενισχυθούν οι διατάξεις σχετικά με την καλή διαβίωση των ζώων και να περιληφθούν στο ίδιο το κείμενο του Μέρους III (και όχι στο προσαρτημένο πρωτόκολλο, όπως σήμερα),
- **τουρισμός:** ορισμένα μέλη τάχθηκαν υπέρ της εισαγωγής ή της εκ νέου εισαγωγής νομικής βάσης για τον τουρισμό,

- **διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος:** όσον αφορά τις διατάξεις αναθεώρησης του Συντάγματος, αρκετά μέλη θεώρησαν ότι πρέπει να περιλαμβάνουν διαδικασίες αναθεώρησης λιγότερο δεσμευτικές για ορισμένα μέρη του Συντάγματος. Επίσης, αρκετά μέλη ζήτησαν να απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε περίπτωση που το Συμβούλιο αποφασίσει να αναθεωρήσει το Σύνταγμα χωρίς, προηγουμένως, να συγκαλέσει Συνέλευση.
- **προσεχής Διακυβερνητική Διάσκεψη (ΔΚΔ):** αρκετά μέλη ζήτησαν να εκπροσωπείται η Συνέλευση με κάποιο τρόπο στη ΔΚΔ. Εν προκειμένω, διατυπώθηκαν διάφορες προτάσεις, όπως π.χ. ο ιδιαίτερος ρόλος του Προέδρου ή των δύο Αντιπροέδρων ή οι συγκλήσεις της Συνέλευσης ανά διαστήματα περισσότερο ή λιγότερο συχνά.

3. Ολοκλήρωση της συζήτησης και μελλοντικές εργασίες.

Ο Αντιπρόεδρος κ. Amato έκλεισε τη συζήτηση, εφιστώντας την προσοχή των μελών στις δυσκολίες που θα ανακύψουν από την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της ειδικής πλειοψηφίας, λόγω των ευαισθησιών των μεν ή των δε, τόνισε, όμως τον εξελικτικό χαρακτήρα του Συντάγματος, ο οποίος οφείλεται στις "γέφυρες". Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος ανακοίνωσε ότι η προσεχής και τελευταία σύνοδος ολομέλειας θα αρχίσει την Τετάρτη 9 Ιουλίου, ώρα 15.00, ενώ μπορεί να προηγηθούν συνεδριάσεις των συνιστωσών ή των πολιτικών ομάδων. Η σύνοδος για την ολοκλήρωση των εργασιών θα διεξαχθεί την Πέμπτη 10 Ιουλίου.

LISTE DES ORATEURS

Session plénière vendredi 4 juillet 2003

1. Mme Anne VAN LANCKER - Parlement européen
2. M. Hübert HAENEL - France (Parlement)
3. M. Joschka FISCHER - Allemagne (Gouvernement)
4. M. Göran LENNMARKER - Suède (Parlement)
5. M. Aloiz PETERLE - Slovénie (Parlement)
6. M. Andrew DUFF - Parlement européen
7. M. Tunne KELAM - Estonie (Parlement)
8. M. Elmar BROK - Parlement européen
9. M. Gijs de VRIES - Pays Bas (Gouvernement)
10. M. Josep BORRELL - Espagne (Parlement)
(*Cartons bleus : Matsakis, Maij-Weggen, Fischer, Spini, Fayot, Berger, Duhamel, Floch, Tusek, Scotland*)
11. Mme Teija TIILIKAINEN - Finlande (Gouvernement)
12. M. Olivier DUHAMEL - Parlement européen
13. M. Alfred SANT - Malte (Parlement)
14. M. Marietta GIANNAKOU - Grèce (Parlement)
15. M. René van der LINDEN - Pays Bas (Parlement)
16. M. Jari VILEN - Finlande (Parlement)
17. M. Alain LAMASSOURE - Parlement européen
18. M. Jürgen MEYER - Allemagne (Parlement)
19. M. Vytenis ANDRIUKAITIS - Lituanie (Parlement)
20. M. Alberto COSTA - Portugal (Parlement)
21. M. Jens-Peter BONDE - Parlement européen
(*Cartons bleus : Lennmarker, Brok, De Vries, McDonagh, Einem, Speroni, Floch*)
22. M. Pierre LEQUILLER - France (Parlement)
23. M. Proinsias DE ROSSA - Irlande (Parlement)
24. M. Caspar EINEM - Autriche (Parlement)
25. M. Erwin TEUFEL - Allemagne (Parlement)
26. M. Paraskevas AVGERINOS - Grèce (Parlement)
27. M. Sören LEKBERG - Suède (Parlement)
28. Mme Hanja MAIJ-WEGGEN - Parlement européen
(*Cartons bleus : Kiljunen, Dini*)

SUPLÉANTS

29. Baroness SCOTLAND - Royaume Uni (Gouvernement) * suppléant M. Hain
30. M. Adrian SEVERIN - Roumanie (Parlement) * suppléant M. Hasotti
31. Mme Pervenche BERES - Parlement européen * suppléante Mme McAvan
32. M. Juraj MIGAS - Rép. Slovaque (Gouvernement) * suppléant M. Korcok
33. M. Sven-Olof PETERSSON - Suède (Gouvernement) * suppléant Mme Hjelm-Wallén
34. M. António NAZARÉ PEREIRA - Portugal (Parlement) * suppléant Mme Azevedo
35. M. Oguz DEMIRAL - Turquie (Gouvernement) * suppléant M. Gul
(*Cartons bleus : Barnier*)
36. M. Bobby McDONAGH - Irlande (Gouvernement) * suppléant M. Roche
(*Cartons bleus : Duff, Duhamel, Martins, Van Lancker, Bruton, Abitbol*)
37. M. Paolo PONZANO - Commission * suppléant M. Vitorino
38. M. Gerhard TUSEK - Autriche (Gouvernement) * suppléant M. Farnleitner
39. Mme Lenka ROVNA - Rép. Tchèque (Gouvernement) * suppléante M. Kohout
40. M. Pierre CHEVALIER - Belgique (Gouvernement) * suppléant M. Michel
41. M. Carlos CARNERO - Parlement européen * suppléant M. Marinho
42. M. Henrik HOLOLEI - Estonie (Gouvernement) * suppléant M. Meri
43. M. Robert MACLENNAN - Royaume Uni (Parlement) * suppléant M. Heathcoat-Amory
44. M. Manuel LOBO ANTUNES - Portugal (Gouvernement) * suppléant M. Lopes
45. Mme Pascale ANDREANI - France (Gouvernement) * suppléante M. De Villepin
46. M. Joachim WUERMELING - Parlement européen * suppléant M. Méndez de Vigo
47. M. Valdo SPINI - Italie (Parlement) * suppléant M. Follini
48. Mme Marie NAGY - Belgique (Parlement) * suppléante M. Di Rupo
49. Lord STOCKTON - Parlement européen * suppléant M. Kirkhope
50. M. Jan VAN DIJK - Pays Bas (Parlement) * suppléant M. Timmermans

OBSERVATEURS

- M. Josef CHABERT - Comité des régions
M. Manfred DAMMAYER - Comité des régions
Mme Claude DU GRANRUT - Comité des régions
M; Emilio GABAGLIO - Partenaires sociaux
(*Cartons bleus : Einem, Tusek, Voggenhuber, Van Lancker*)